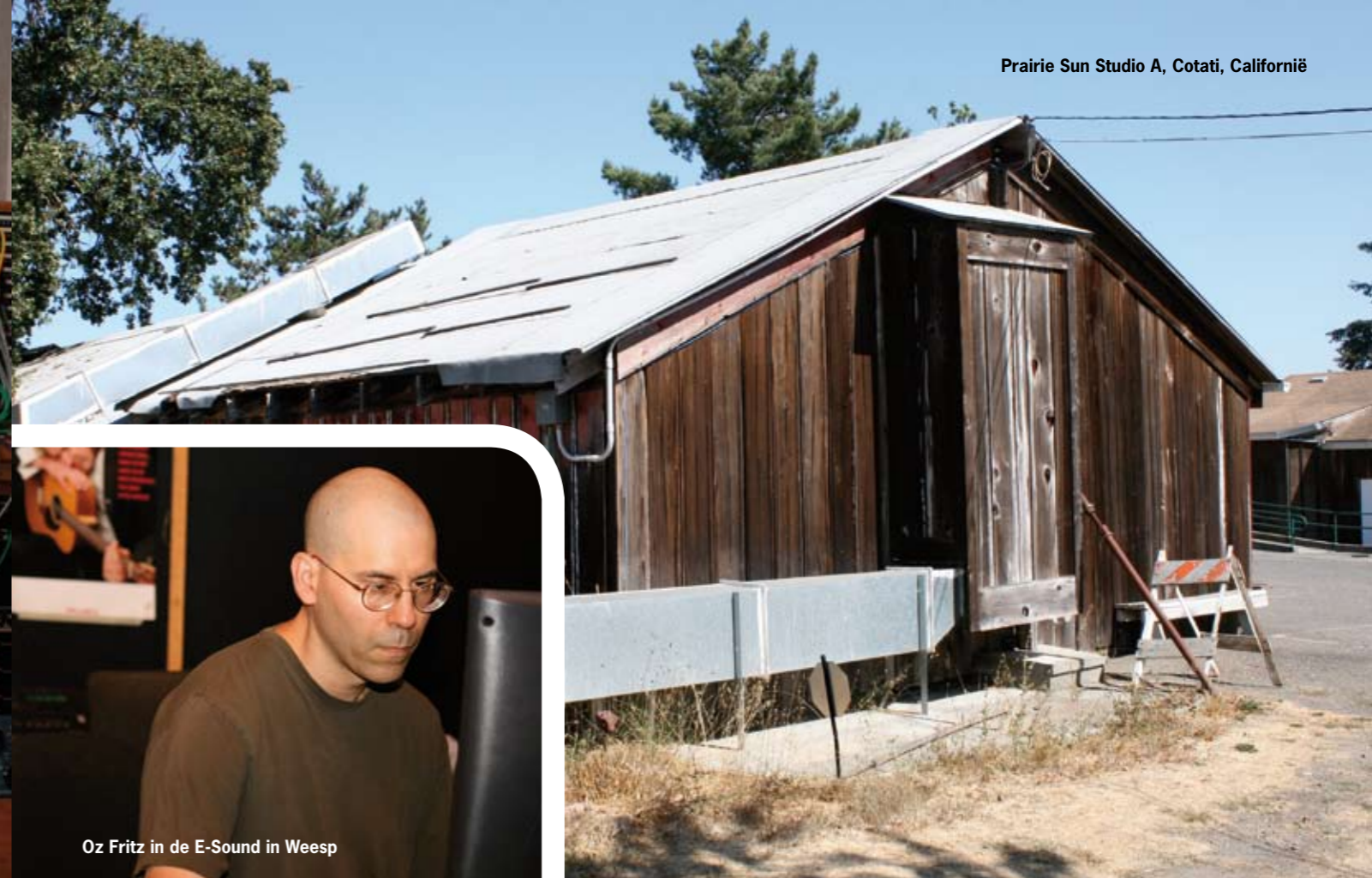




Ruud Houweling en de spaghetti



Oz Fritz in de E-Sound in Weesp

Wat nou, gevestigde studionamen zijn onbereikbaar? Ruud Houweling, zanger-gitarist van de Nederlandse formatie Cloudmachine, beschrijft voor Interface hoe hij de stoute schoenen aantrok en een album opnam met topproducer Oz Fritz.

# De diepte in tussen Zandvoort en Californië



door Ruud Houweling > redactie@interface.nl

In de zomer van 2008 zijn we gaan werken aan een nieuwe plaat, de derde inmiddels. *Hum Of Life*, de vorige, had het goed gedaan. Wederom veel goede kritieken en veel gespeeld. Van het hele proces rond de vorige plaat, van schrijven en opnemen tot productie en promotie hadden we veel opgestoken. Terugkijkend wisten we dat we met dat derde album een aantal dingen anders wilden aanpakken. Je probeert toch je te ontwikkelen en als band te groeien.

## Zuchtende instrumenten

De eerste twee albums hebben we helemaal zelf opgenomen, met Apple's, en pc's in Pro Tools LE en Logic. We namen op in woonkamers, schuurtjes en homestudio's, maar met geestdrift en focus kun je een end komen. Niet in de laatste plaats omdat toetsenist Marco heel goed kan opnemen en drummer Michiel uitstekend kan mixen. We hebben met z'n allen een gigantische berg werk verzet. Maar we hadden het gevoel dat er uit de productie nog meer te halen viel door er een paar neutrale oren bij te halen, en nu eens niet uitsluitend te werken met de spullen die we 'toevallig' samen hebben; hoe degelijk ook.

We zochten verdieping op de weg die we zijn ingeslagen met *Hum Of Life*. De soms subtiele arrangementen vroegen om een warme benadering en daarom wilden we graag met vintage spullen werken. Tegenwoordig klinken bijna alle platen hetzelfde met al die plug-ins. Veel klinkt vlak, ook muzikaal gezien, 'copy & paste-rock'. Wij wilden liedjes die léven, zuchtende instrumenten. Op het album hoor je dat vooral terug in nummers als *Grace* en *Spit Me Out*.

## Bevestiging

Een van mijn favoriete platen, om de puurheid in klank en uitgesproken warmte, is het Grammy-winnende *Mule Variations* van Tom Waits. Die was opgenomen door Oz Fritz (net als *Blood Money* en *Alice*), met als assistenttechnicus Jacquie King, die weer productiecredits heeft op de laatste Kings Of Leon. Fritz had verder onder meer platen gemaakt met Primus, Oysterhead (met Stewart Copeland) en deed veel projecten met Bill Laswell met onder anderen Ginger Baker, Iggy Pop, The Ramones, Herbie Hancock, George Clinton, Bootsy Collins, John Cale en Elvis Costello. Ik besloot hem te benaderen. Na drie mp3's te hebben geluisterd, gaf hij aan graag met ons te willen werken, want het was 'real music', 'the arrangements we're

great' en hij was een 'lyrics man'. Fijn natuurlijk, dat soort bevestiging.

Oz wilde hierheen komen, wat natuurlijk fantastisch was, want met de hele band daar naartoe was niet haalbaar. Hij heeft zijn ticket naar Nederland grotendeels zelf betaald met zijn Frequent Flyer Miles. Ontzettend aardig. Hij wilde het gewoon graag, dat kon je aan alles merken. En ik wilde hem honderd procent betrekken bij het proces. Niet alleen laten mixen, maar ook de microfoons kiezen en plaatsen, en de takes bepalen. Met z'n allen een *flow* vinden. Mixen zouden we wél in Californië doen, in dezelfde studio en met dezelfde spullen als waarmee *Mule Variations* was opgenomen.

## Bond-film

Oz landde op 29 augustus en kwam twaalf dagen, waarvan we er tien aaneengesloten hebben opgenomen. Werkdagen van tien uur. En dan nog een uur heen en terug in de auto naar Zandvoort. Hij sliep in mijn huis, ik op een camping. Erg intensief. De studio waar we werkten was E-Sound in Weesp, de voormalige Dureco Studio die nagenoeg onveranderd is gebleven sinds 1971. Alsof je een oude Bond-film in loopt. Ik was getipt door Stephen van Haestregt (drummer van Within Temptation, maar ook actief als pro-

ducer van o.a. Yellow Pearl) en ook Sebastiaan Koolhoven (producer van Wende Sniijders en Mathilde Santing) dat de akoestiek hier fantastisch is. De ruimte is destijds berekend door de man die ook voor Abbey Road tekende. Er staat een heel oude Cadac tafel (gelinkt aan Pro Tools), een ware schat aan oude buizenmicrofoons en een Steinway uit 1938. Soms haperde er wat, maar dat weet je als je voor vintage gaat. E-Sound gaat daar slagvaardig mee om. Ik had de specs-list natuurlijk eerst naar Oz gemailld. Goed vooronderzoek en strakke planning met de band,

maakten dat ons krappe schema prima uitpakte, inclusief het opnemen van strijkers en blazers. We hebben ook veel gehad aan de geweldige inzet van de huistechnicus van de studio, Mendel Pool, die zorgde dat alles geolied liep.

Wat opviel aan Oz was dat we nooit meer dan twee, hooguit drie takes mochten doen. Hij was erg goed in - ongemerkt - zorgen dat de energie klopte, dat de sfeer goed was. Niemand heeft zich een seconde gespannen gevoeld. En vreemd genoeg maakte ik me - doorgaans dodelijk perfectionistisch - nooit

druk of het nou wel goed was als Oz weer eens zei: 'I think we've got it'. Er was vertrouwen. Je voelt het toch echt wel dat je met iemand van kaliber aan het werken bent. En het klikte. Oz was ook onder de indruk van onze voorbereiding.

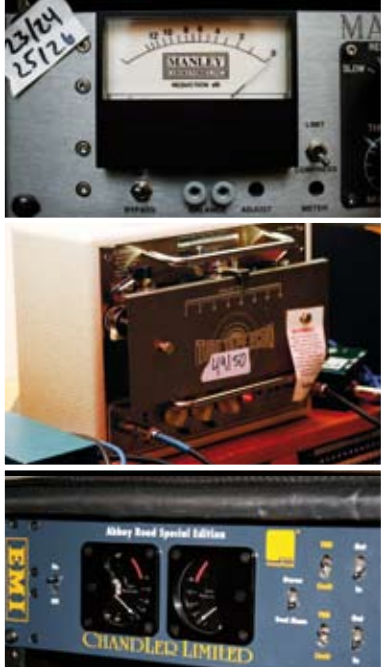
## Klein geluk

Nadat ik Oz weer op Schiphol had afgezet, hadden we nog een kleine drie weken voor ik samen met Marco naar San Francisco zou vliegen. We hadden besloten de zang zonder >>

## Cloudmachine is...

...in 1999 opgericht en bestaat uit Ruud Houweling (zang, gitaar), Marco Kuypers (piano, hammond), Richard Lagerweij (gitaar), Michiel van Zundert (drums) en Ray Edgar Duyns (basgitaar). Eerder verschenen de albums *Sweater For The Cold World* (2003) en *Hum Of Life* (2006). Met name de verzorgde, volwassen popsongs van die tweede cd kregen nationaal en internationaal goede kritieken. Cloudmachine speelde op alle bekende podia van het Nederlandse clubcircuit en op festivals, waaronder het Haarlemse Bevrijdingspop met 150 duizend bezoekers. De leden zijn ook op andere vlakken actief in de muziek. Het repertoire van Houweling reikt van Tarja Turunen (bekend van de gothic metalband Nightwish) tot de Efteling (een serie van zes sprookjes-cd's), en van Kinderen Voor Kinderen tot leaders voor tv-programma's en documentaires. Op 16 april wordt *Back On Land* gepresenteerd in het Haarlemse Patronaat. De cd ligt enkele dagen later in de winkels. [www.cloudmachine.nl](http://www.cloudmachine.nl)





Oz Fritz in Prairie Sun Studio A

## Je voelt het toch echt wel dat je met iemand van kaliber aan het werken bent.

>> hem op te nemen. Een besparing. Bij de vorige plaat hadden we ook samen de zang opgenomen, dat ging prima. We deden het dit keer met Marco's MacBook via een Apogee Duet, en mijn eigen Joe Meek JM47 microfoon en een SE filter tegen reflecties. Alles zonder compressie; we wilden een onbewerkt signaal, want in Amerika stonden de mooiste apparaten op ons te wachten. We hebben ons

tjirpende krekels. We kregen een woonruimte en wachtten op Oz. Hij had me eerder ge-sms't dat hij een leuke band had en daarom iets later aan zou komen. Hij woont op vier uur rijden van Cotati. Zo'n berichtje geeft je meteen het gevoel dat je thuis bent. Het weerzien leek de normaalste zaak van de wereld.

### Haar eraf

Huistechnicus Adam Weiss, toverde op commando een waar arsenaal aan randapparatuur tevoorschijn, alles netjes gelabeld en in efficiënte behuizingen. Neve, UREI Teletronix, Manley, Avalon, Chandler; het kon niet op. De hoeveelheid kleurige spaghetti die aan de patchbay ontstond groeide gestaag. Een geoefend oor hoort de kwaliteit van dit soort apparatuur meteen terug. Daar kan geen plug-in tegenop. De 80-kanaals SSL tafel was ooit van Jeff Beck geweest. Onze harde schijven werden eraan gehangen en we waren klaar om zeven dagen te gaan mixen.

Oz had een duidelijk systeem. Eerst per instrument sound maken. Dan alles dusdanig plaatsen dat de zang de ruimte heeft. Dan de zang pas erbij. Je voelt dat hij in zijn hoofd al van alles hoort wat op de tafel nog gebeuren moet. Je merkt de klasse en ervaring. Soms keken Marco en ik elkaar even aan, en smoesden wat als we ergens kritiek op hadden, in het Nederlands. Fijn om daar samen te zijn en te kunnen overleggen. Wonderlijk was om dan een paar minuten later te merken dat Oz precies die dingen had aangepast waar wij het over hadden gehad, hoe subtiel ook.

Op de tweede dag, toen de eerste song *Fading Pictures* klaar was, realiseerden wij ons wel dat we nu niet meer terug konden. Als een liedje af was, was het af. Niks opnieuw het bestand openen, zoals we thuis eindeloos kunnen doen, want bij een volgend nummer waren alle instellingen van de randapparatuur weer anders, was de tafel anders ingedeeld,

dat soort dingen. Echt de ouderwetse manier. Daar moesten we wel weer even aan wennen. Dan voel je ook het gewicht van het moment. Na uren zwiingend werken zei Oz soms ineens: *'Now is a good time to comment'*. Mixen is monnikenwerk.

Over monniken gesproken; Oz heeft een kaalgeschoren hoofd, terwijl hij vroeger een dikke bos haar had. Per toeval was hij erachter gekomen dat dat lange haar zijn klankervaring beïnvloedde. Dus dan maar eraf. Zo serieus is hij.

### Oude opslagruimte

Oz had een tape-echo meegenomen, zijn eigen Alesis nearfieldmonitoren en ook een plastic Fender versterkertje op miniformaat. Hierop had hij destijds de stem van Tom Waits gevormd voor de song *Big In Japan*. Wij hebben hem gebruikt om de basgitaar te vervormen in *We're Watching You* en *The Gold*. Inpluggen, versterkertje op 10, microfoon ervoor...

Wat ook een belangrijke rol speelde, was een oude opslagruimte die tijdens de opnamen van *Mule Variatons* ontdekt werd door Tom Waits en een perfecte akoestiek bleek te hebben. In die ruimte stond een gigantische speaker waar we bijvoorbeeld een pianopartij op afspeelden. Met twee overheadmicrofoons werd de galm in de ruimte opgenomen. Zo'n opname werd als reverbspoor bijgeschoven in de mix. Zo hebben we vele instrumenten behandeld. En zo kregen we dat karakteristieke ruimtelijke geluid in de eindmix, waarbij je soms het gevoel hebt tussen de muzikanten door te kunnen lopen. Precies dat waar ik op was gevallen.

De combinatie van oude en nieuwe techniek werkte ook uitstekend. Missie volbracht en geslaagd. Het was een onvergetelijk avontuur en heeft een plaat opgeleverd waarvan we hopen dat hij de aandacht gaat krijgen die wij denken dat hij verdient. ■



Miking in E-Sound

vier dagen kapot gewerkt voor we met twee harde schijven, een spindle met back-ups op dvd, en de MacBook vertrokken richting Prairie Sun Studio's in Cotati, Californië.

Anderhalve dag konden we bijtanken na de vlucht en ons vergapen aan het landschap. We reden omhoog op Highway 1 vanaf San Francisco. De avond voor we naar de studio gingen zat Marco in de ondergaande zon op z'n laptop nog wat zangsporen te editen, terwijl ik over de zee tuurde. Klein geluk.

De volgende dag reden we dwars door de bergen naar Cotati, anderhalf uur vanaf de kust, en een uur boven San Francisco. De ontvangst was hartelijk op het o zo Amerikaanse, ietwat smoezelige studiocomplex; een voormalige kippenfarm met allerlei gebouwen en huisjes, midden in heuvelachtig prairielandschap met hanengekraai en